

Sygn. akt VII U 280/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

Protokolant: sekr. sądowy Monika Bąk-Rokicka

po rozpoznaniu w dniu 05 maja 2016 r. w Warszawie

sprawy E. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o świadczenie przedemerytalne

na skutek odwołania E. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 21 grudnia 2015 roku, znak: (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje E. B. prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 5 listopada 2015 roku.

Sygn. akt VII U 280/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 grudnia 2015 r. znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. odmówił ubezpieczonej E. B. prawa do świadczenia przedemerytalnego, wskazując, że ubezpieczona nie złożyła wniosku o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie przekraczającym 30 dni od dnia wydania przez Powiatowy Urząd Pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych wobec, czego brak było podstaw do przyznania ww. świadczenia (decyzja z dnia 21 grudnia 2015 r., znak: (...), k. 19 a.r.).

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła w dniu 15 stycznia 2016 r. ubezpieczona **E. B.**, domagając się jej zmiany i przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego. Uzasadniając swe stanowisko odwołująca wskazała, że niezachowanie przez nią terminu do złożenia wniosku o przyznanie ww. świadczenia nastąpiło z przyczyn od niej niezależnych, a związanych z jej stanem zdrowia. Podkreśliła, że w 2013 r. otrzymała decyzję Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności o ustaleniu lekkiego stopnia niepełnosprawności ze względu na chorobę narządów ruchu. Stwierdziła, że w związku z koniecznością odbycia rehabilitacji otrzymała skierowanie do sanatorium, który miał się odbyć w okresie od dnia 06 października 2015 r. do dnia 27 października 2015 r. Zaznaczyła, że pobyt w sanatorium był w jej przypadku konieczny, albowiem dał jej możliwość skorzystania z nieodpłatnych zabiegów, do których dostęp w jej miejscu zamieszkania jest znacznie utrudniony. Odwołująca podała także, że przed wyjazdem na leczenie i rehabilitację musiała zapewnić opiekę swojej matce, cierpiącej na choroby związane z układem sercowo-naczyniowym oraz demencją starczą. W tym celu, odwołująca wraz z matką udały się do rodziny w S., gdzie pod

nieobecność odwołującej, miała przebywać I. M.. E. B. wskazała także, że z sanatorium w Ś. wróciła w dniu 28 października 2015 r., po czym przez okres kilku następnych dni przebywała u siostry z uwagi na zbliżające się Święto 1 listopada 2015 r. oraz problemy z zapewnieniem powrotnego transportu samochodowego do W.. Odwołująca nadmieniła, że z uwagi na chore kolano nie jest w stanie prowadzić samochodu, natomiast jej matka z uwagi na rozedmę płuc może podróżować wyłącznie tym środkiem transportu. Z tego też względu musiała swoje plany dostosować do urlopu siostrzeńca, który przywiózł ją do W. dopiero w dniu 03 listopada 2015 r. Jednocześnie, z uwagi na powierzenie siostrzeńcowi opieki nad matką w dniu następnym, odwołująca udała się do organu rentowego w celu złożenia stosownego wniosku. W konkluzji odwołania, ubezpieczona stwierdziła, że wyłącznie splot opisanych powyżej okoliczności, które wystąpiły jednocześnie w tym samym czasie, spowodował, że nie dochowała ona terminu do złożenia wniosku o przyznanie świadczenia przedemerytalnego (odwołanie z dnia 15 stycznia 2016 r. k. 2-3 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 02 lutego 2016 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.** wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji. Organ rentowy jeszcze raz podkreślił, że odwołująca nie spełnia warunków, wymaganych do uzyskania przedmiotowego świadczenia, albowiem nie złożyła wniosku o świadczenie w terminie 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Stwierdził, że zaświadczenie z Urzędu Pracy zostało wydane w dniu 24 września 2015 r., natomiast wniosek o przyznanie świadczenia został przez odwołującą złożony dopiero w dniu 04 listopada 2015 r. Mając na uwadze powyższe, organ rentowy stwierdził, że zaskarżona decyzja z dnia 21 grudnia 2015 r., w przedmiocie odmowy przyznania na rzecz E. B. prawa do świadczenia przedemerytalnego jest prawnie oraz faktycznie uzasadniona (odpowiedź na odwołanie z dnia 02 lutego 2016 r. k. 10 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona E. B. urodziła się w dniu (...) Ostatnim zatrudnieniem ubezpieczonej była praca w (...) S.A. z siedzibą w W. od dnia 04 września 1978 r. do dnia 28 lutego 2015 r. na następujących stanowiskach: telefonistki, telegrafistki, starszej telegrafistki, radcy, specjalisty, głównego specjalisty, specjalisty ds. zasobów sieci, specjalisty ds. planowania rozwoju sieci, starszego specjalisty ds. planowania rozwoju sieci oraz konsultanta ds. sprzedaży. W dniu 28 lutego 2015 r. doszło do ustania powyższego stosunku pracy. W świadectwie pracy z dnia 28 lutego 2015 r., które ubezpieczona przedłożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, wskazano, że umowa o pracę została rozwiązana na mocy porozumienia stron na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (świadectwo pracy z dnia 28 lutego 2015 r. wraz załącznikiem k. 6-7, świadectwo wykonywania prac w warunkach szczególnych z dnia 28 lutego 2015 r. k. 8 a.r.).

Ubezpieczona jest zarejestrowana, jako bezrobotna w Powiatowym Urzędzie Pracy w W. od dnia 12 marca 2015 r. i od tego czasu jest uprawniona do pobierania zasiłku dla bezrobotnych w wysokości 120%, który został jej przyznany na podstawie art. 73 ust. 1 pkt. 2 lit. b ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r., poz. 645). W okresie 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych odwołująca nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia. W dniu 24 września 2015 r. Powiatowy Urząd Pracy w W. wydał jej zaświadczenie potwierdzające powyższe informacje (zaświadczenie z dnia 24 września 2015 r. k. 9 a.r.).

E. B. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o ustalenie prawa do świadczenia przedemerytalnego w dniu 04 listopada 2015 r., a więc po upływie 30-dniowego terminu od dnia wydania przez Powiatowy Urząd Pracy w W. dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Przyczyną niezachowania powyższego terminu do złożenia ww. wniosku był pobyt odwołującej na turnusie rehabilitacyjnym w sanatorium w Ś. w okresie od dnia 06 października 2015 r. do dnia 27 października 2015 r. Konieczność rehabilitacji odwołującej wynikała z faktu, iż jest ona osobą niepełnosprawną w stopniu lekkim z rozpoznaniem zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa (M 47), samoistnego nadciśnienia (I 10) oraz innej przewlekłej

zaporowej choroby płuc (J 44). Pomimo orzeczonego stopnia niepełnosprawności, odwołująca opiekuje się także swoją matką I. M., która została zaliczona przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności do znacznego stopnia niepełnosprawności z powodu schorzenia O7-S, tj. choroby układu oddechowego i krążenia. W związku z powyższym, przed wyjazdem do sanatorium, odwołująca musiała zapewnić matce opiekę, jak również zadbać o to, aby miała ona wykupione wszystkie potrzebne leki. Z uwagi na znacznie ograniczoną możliwość samodzielnej egzystencji, matka odwołującej, w trakcie pobytu E. B. w sanatorium, została oddana pod opiekę swojej drugiej córki, mieszkającej w S.. Z tego też powodu odwołująca, po zakończeniu turnusu rehabilitacyjnego, musiała udać się po matkę do S., a następnie w dniu 03 listopada 2015 r. obie zostały odwiezione samochodem do domu przez siostrzeńca odwołującej. Matka odwołującej, jako osoba schorowana i w podeszłym wieku (86 lat) może bowiem podróżować wyłącznie tym środkiem transportu. W wyniku zaistniałych okoliczności, E. B. złożyła wniosek o przyznanie na jej rzecz prawa do świadczenia przedemerytalnego w dniu 04 listopada 2015 r., a więc w dniu następnym po powrocie do swojego miejsca zamieszkania (wniosek z dnia 04 listopada 2015 r. wraz z załącznikami k. 1-5 a.r. orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z dnia 13 sierpnia 2013r. k. 5, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z dnia 04 grudnia 2015 r. k. 6, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z dnia 21 października 2013 r. k. 7, zaświadczenie lekarskie z dnia 12 stycznia 2016 r. k. 8, karta informacyjna leczenia sanatoryjnego z dnia 26 października 2015 r. k. 9 a.s.).

Decyzją z dnia 21 grudnia 2015 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. odmówił ubezpieczonej E. B. prawa do świadczenia przedemerytalnego, uzasadniając, że ubezpieczona nie złożyła wniosku o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nie przekraczającym 30 dni od dnia wydania przez Powiatowy Urząd Pracy dokumentu poświadczającego 6 – miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych, wobec czego brak jest podstaw do przyznania świadczenia (decyzja z dnia 21 grudnia 2015 r., znak: (...), k. 19 a.r.).

Od niekorzystnej dla siebie decyzji organu rentowego, E. B. złożyła odwołanie do tut. sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie z dnia 15 stycznia 2016 r. k. 2-3 a.s.).

Ustalenia stanu faktycznego, Sąd Okręgowy dokonał w oparciu o akta emerytalno-rentowe odwołującej, jak również dokumenty znajdujące się w aktach niniejszej sprawy. Zdaniem Sądu powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie E. B. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 21 grudnia 2015 r., znak:(...) jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 170 z późn. zm.) prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 645), zwanej dalej „ustawą o promocji zatrudnienia”, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna oraz posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący, co najmniej 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn.

Z kolei w myśl ust. 3 tego przepisu świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie, co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;

2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia

w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;

3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Natomiast zgodnie z art. 2 ust. 4 ustawy w szczególnie uzasadnionych przypadkach Zakład Ubezpieczeń Społecznych, na wniosek osoby zainteresowanej, może przywrócić termin złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 3 pkt 3.

Niewątpliwie, ubezpieczona jest zarejestrowana, jako osoba bezrobotna, posiada wymagany 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych, a także w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Posiada także wymagany staż pracy. Kwestia sporna w niniejszej sprawie sprowadzała się natomiast do ustalenia, czy ubezpieczona złożyła wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nie przekraczającym 30 dni od dnia wydania przez Powiatowy Urząd Pracy dokumentu poświadczającego 6 – miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Organ rentowy nie kwestionował zresztą, że ubezpieczona spełnia pozostałe wymagane przesłanki, przewidziane w ustawie dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych.

W ocenie Sądu Okręgowego, wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego pozwalają uznać, że ubezpieczona złożyła wprawdzie wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego po terminie 30-dni od dnia wydania przez Powiatowy Urząd Pracy zaświadczenia poświadczającego 6 – miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych, ale jest to szczególnie uzasadniony przypadek uzasadniający przywrócenie terminu do złożenia wniosku. Trzeba tu wskazać, że przyczyną niezachowania przez odwołującą terminu do złożenia wniosku o przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego była nie dość dokładna i wyczerpująca informacja ze strony organu rentowego oraz przeoczenie przez ubezpieczoną konieczności „dopytania” o to, w jakim terminie wniosek ten powinien zostać złożony. Przeoczenie to niewątpliwie było wynikiem stanu zdrowia odwołującej, jak również jej trudnej sytuacji rodzinnej, związanej z koniecznością zapewnienia stałej opieki nad matką I. M., która z uwagi na swój wiek oraz schorzenia ma znacznie ograniczoną możliwość samodzielnej egzystencji. Ponadto nie bez znaczenia jest szczególna sytuacja odwołującej w przedmiotowym czasie. Odwołująca szykowała się bowiem na nieodpłatny turnus rehabilitacyjny do Ś., zaplanowany w okresie od dnia 06 października 2015 r. do dnia 27 października 2015 r., a na który czekała prawie dwa lata. Konieczność rehabilitacji odwołującej wynikała bowiem z faktu, iż jest ona osobą niepełnosprawną w stopniu lekkim z rozpoznaniem zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa (M 47), samoistnego nadciśnienia (I 10) oraz innej przewlekłej zaporowej choroby płuc (J 44). Jednocześnie przed wyjazdem do sanatorium, odwołująca musiała zapewnić matce opiekę, jak również zadbać o to, aby miała ona wykupione wszystkie potrzebne leki. Niewątpliwie okoliczności te mogły w znacznym stopniu osłabić możliwość należytego dbania wnioskodawczyni o własne sprawy. Przy czym trudno uznać, że jest to stan chwilowy, ograniczony jedynie do czasu pobytu odwołującej na turnusie rehabilitacyjnym w sanatorium, lecz można zakładać, że rozciągał się on także na okres przed i po tym momencie, co dotyczyło konieczności zapewnienia opieki nad schorowaną matką, jak również późniejszego zorganizowania jej powrotu do domu samochodem z S. do W.. Nie chodzi tu przy tym o to, że odwołująca nie miała fizycznej możliwości złożenia wniosku w terminie, ale o sytuację, w której jej błąd w tym zakresie miał charakter „usprawiedliwiony”.

Zdaniem Sądu, akcentowana przez organ rentowy okoliczność, że odwołująca nie dochowała terminu do złożenia wniosku o świadczenie przedemerytalne, nie może być okolicznością decydującą o odmowie wyrażenia zgody na przywrócenie terminu do złożenia tegoż wniosku. W tym względzie, decydujące jest bowiem ustalenie przyczyn opóźnienia w złożeniu wniosku i ocena, czy opóźnienie to stanowi „uzasadniony przypadek” w rozumieniu art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych. W realiach rozpoznawanej sprawy odwołująca wskazała okoliczności, które pozwoliły na stwierdzenie, iż złożenie wniosku o świadczenie przedemerytalne po terminie stanowi uzasadniony przypadek w rozumieniu powołanego wyżej przepisu. Niedochowanie powyższego

terminu nie było bowiem przez odwołującą zamierzone i celowe, jak również nie było nadmierne. Nie wynikało również z niedbalstwa, czy z nieprzykładania należytej staranności do własnych, życiowo ważnych spraw. Świadczy o tym również i to, że odwołująca niezwłocznie po powrocie do domu i zapewnieniu matce stosownej opieki w dniu 04 listopada 2015 r. udała się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i złożyła wniosek o świadczenie. Stwierdzić należy, że problemy rodzinne i zdrowotne odwołującej związane z kłopotami natury osobistej, koniecznością odbycia leczenia i rehabilitacji oraz przeszkodami związanymi z zapewnieniem właściwego funkcjonowania jej matki w trakcie jej nieobecności w domu były tego rodzaju, że wpłynęły na możliwość dochowania przez odwołującą 30-dniowego terminu na złożenie wniosku. Odwołująca wykazała wiarygodne okoliczności, które miały wpływ na powstanie opóźnienia i które jednocześnie powodują, że przywrócenie terminu do złożenia przedmiotowego wniosku jest zasadne.

Reasumując, postępowanie dowodowe przeprowadzone w niniejszej sprawie wykazało, że wobec przywrócenia terminu do złożenia wniosku, odwołująca spełnia wszystkie przesłanki niezbędne do przyznania jej prawa do świadczenia przedemerytalnego.

Z powyższych względów, Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku i zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 21 grudnia 2015 r., znak: 450000/2015/SER3/1809928/01/SP, przyznając ubezpieczonej E. B. prawo do świadczenia przedemerytalnego, poczynając od dnia 05 listopada 2015 r. tj. od następnego dnia po dniu złożenia wniosku.

ZARZĄDZENIE

(...)